

# TOESPRAAK MOLEN VAN SLOTEN

Beste mensen,

Wat fijn om hier vandaag te mogen zijn.

Een paar weken geleden kreeg ik hier een rondleiding. Wat mij toen direct trof was de passie, de gastvrijheid en de toewijding waarmee deze molen wordt onderhouden en opengesteld voor bezoekers.

De liefde voor het monument.

De liefde voor de verhalen.

De liefde voor het ambacht.

Ik voelde mij hier meteen thuis. Allereerst omdat ik tegen de Molenwijk aan woon en na mijn bezoek eindelijk begreep waarom onze basisschool De Bonkelaar heet en waarom een Vonder niet zomaar een straatnaam is.

Als directeur van een schouwburg zijn monumenten, verhalen en ambacht mij natuurlijk ook niet vreemd. In die zin lijken de Molen van Sloten en de Stadsschouwburg Amsterdam misschien wel meer op elkaar dan je op het eerste gezicht zou denken.

Het zijn allebei iconische plekken in de stad. Plekken met een rijke geschiedenis. En plekken die alleen kunnen bestaan dankzij mensen die zich er met hart en ziel voor inzetten.

Ik kan vandaag een lang verhaal houden over vier bijzondere hekjes. Maar eigenlijk gaat het vandaag over mensen.

Over mensen die meestal niet in de schijnwerpers staan, maar zonder wie bijzondere plekken als deze eenvoudigweg niet zouden bestaan.

Een paar weken geleden kreeg ik een mail gericht aan “mevrouw Clayde Menso”. Dat trok natuurlijk direct mijn aandacht.

De afzender was Jean Brugman.

Via die mail maakte ik kennis met het verhaal van zijn vader, Jan Brugman. Hij trad in 1923 in dienst van onze schouwburg en zou daar uiteindelijk 42 jaar werken. Eerst als hulpmachinist en later als hoofd van de technische dienst.

In een krantenartikel uit 1963 werd hij beschreven als een onmisbare kracht achter de schermen. Mijn voorganger, directeur Evert Smit, zei toen over hem:

“Geef hem een hoop oud ijzer, een lasapparaat en een kwartier tijd, en hij maakt er een auto voor je.”

Einde citaat.

Alles wat van ijzer was in de schouwburg kwam door zijn handen. Verwarming, verlichting, sloten, constructies, smeedwerk. Zijn werk was vaak onzichtbaar voor het publiek, maar overal aanwezig in het gebouw.

Zoals dat zo vaak gaat met de mensen die een instelling werkelijk dragen.

De vier hekjes die vandaag officieel in gebruik worden genomen, zijn daarvan een tastbare herinnering. Ooit gemaakt en geplaatst door Jan Brugman in de Stadsschouwburg. Later bewaard door zijn zoon Jean. En nu, dankzij zijn schenking, onderdeel van een nieuw hoofdstuk hier bij de molen.

En geheel in de geest van zijn vader behoort ook Jean tot die categorie mensen die een plek maken tot wat zij is. Al 35 jaar zet hij zich als vrijwilliger in voor de Molen van Sloten.

Deze hekjes verbinden twee monumenten.

Maar bovenal verbinden zij twee generaties.

Twee verhalen en een groot aantal gedeelde waarden, vakmanschap, betrokkenheid en verantwoordelijkheid nemen voor iets dat groter is dan jezelf.

Eigenlijk eren we vandaag een vader die zijn vak verstond.

En een zoon die zijn geschiedenis heeft bewaard en doorgegeven.

We eren alle vrijwilligers, technici, beheerders, molenaars en ambachtsmensen die ervoor zorgen dat bijzondere plekken als deze blijven bestaan. Mensen die ervoor zorgen dat verhalen van generatie op generatie worden doorgegeven.

Want uiteindelijk zijn het niet de gebouwen die erfgoed levend houden.

Het zijn de mensen.

Mensen zoals Jan.

Mensen zoals Jean.

Namens Internationaal Theater Amsterdam, gevestigd in de Stadsschouwburg Amsterdam, wil ik daarvoor mijn grote waardering uitspreken.

En daarom vraag ik voor al deze mensen een warm en welverdiend applaus.

Clayde Menso

11 september 2026